

Redaktion

Bo J A Haglund, redaktör och ansvarig utgivare
Emmie Wallin, redaktionssekreterare
Jan Halldin, debattredaktör

Socialmedicinsk tidskrifts styrelse/nätverk

Ragnar Westerling ordförande, Peter Allebeck, Preben Berntsen, Anne Hammarström, Stig Larsson,
Martin Lindström, Elsy Söderberg, Katarina Wilhelmson.

Socialmedicinsk tidskrift möter framtiden

smt 85 års jubilerar

Socialmedicinsk tidskrift (smt) har sedan 1924 varit ett forum för möte mellan forskare och praktiker runt sociala och socialmedicinska frågor. Under de 85 år smt funnits har i tider av social och ekonomisk oro klassiska socialmedicinska frågor varit mer framträdande i samhällsdebatten. Vilka folkhälsokonsekvenser får det som äger rum i den samhällsförändring vi ser idag? Vad skall man göra för att påverka folkhälsan positivt?

I Sverige är just nu tre frågor av stor betydelse för folkhälsan på dagordningen, varav två har eller kommer att diskuteras i temanummer under år 2009. Antalet långtidsarbetslösa har mer än fördubblats under året och är nu cirka 72 000 individer. Efter årskiftet riskerar 16 000 långtidssjukskrivna att utförsäkras. Det tredje temat på dagordningen är att "skillnaderna mellan fattiga och rika ökar dramatiskt" i det svenska samhället. Det första temat om arbetslöshet diskuterades i nummer 3 om Arbetslivsinriktad rehabilitering. Tema två om forskning om försäkringsfrågorna är i fokus i nr 6 detta år. Det tredje temat återkommer vi till under 2010 då Marmot kommissionens arbete om ojämlikhet i hälsa skall belysas.

I det första numret som publiceras samtidigt i tryckt format och på nätet av smt speglas socialmedicinens roll som ämne för verksamheter, forskning och utbildning idag och i framtiden.

Nätbaserad smt via www.socialmedicinsktidskrift.se

Lagom till publiceringen av detta nummer har smt's nya hemsida lanserats. Hemsidan har genomgått en ordentlig förnyelse och erbjuder nu flera nya funktioner som kommer att underlätta för både författare och läsare. Författare kan nu skicka in bidrag direkt via hemsidan och läsare kan ta del av nya och gamla nummer som publicerats på hemsidan. Eftersom vi på smt önskar att alla ska ha möjlighet att ta del av tidskriftens innehåll har vi valt att publicera tidskriften som Open Access. Detta innebär att artiklarna är fritt tillgängliga via Internet. För både författare, som får mycket större spridning på sina artiklar, och läsare som får fri tillgång, men även

för myndigheter, politiker och beslutsfattare, media och allmänhet är denna publiceringsmodell optimal. Detta publiceringssätt är fr.o.m. 1 .1. 2010 även sanktionerat av Vetenskapsrådet.

Tyvärr medföljer en risk med beslutet om att publicera tidskriften som Open Access, att antalet prenumerationer av den tryckta upplagan kan minska. För att vi ska kunna publicera tidskriften som Open Access krävs därför att finansieringen av tidskriften säkras på nya sätt.

Ny publicering kräver ny typ av finansiering

Nya publiceringsformer kräver därför nya finansieringslösningar. Vi diskuterar för närvarande främst med olika folkhälsovetenskapliga intressenter i Sverige om att de bidrar med publiceringsstöd för att medarbetare fritt skall kunna sprida sina artiklar. I utbyte mot ett sådant stöd kan forskare vid t.ex. institutioner publicera sig i smt utan att behöva betala en s k publiceringsavgift, vilket annars är en vanlig finansieringsmodell vid övergång till Open Access. Alla artiklar kommer att publiceras under en s.k. Creative Commons licens, vilket betyder att de kan skrivas ut, delas och spridas utan begränsningar.

Stödet garanterar fri tillgång till tidskriften och därmed möjligheten för en bred spridning av innehållet! Författarna i sin tur bidrar till att överföra kunskap från högskolor och universitet till praktiker i olika verksamheter; dessutom till att sprida goda exempel och erfarenheter av såväl forskningsmetodologiska frågor som genomförda projekt eller pilotverksamheter. smt på Internet ger därför en god möjlighet att enkelt förverkliga universitetens s.k. tredje uppgift om att sprida resultaten av folkhälsovetenskaplig forskning till allmänheten.

Vid övergången till Open Access har vi anlitat professionell hjälp från företaget Co-Action. Företaget, har specialiserats mot att ge stöd till tidskrifter som övergått till Open Access.

Bo J A Haglund
Redaktör